

B3 (Isparta) Karesi İçin Yeni Bitki Kayıtları

Bedrettin SELVİ¹, Şinasi YILDIRIMLI¹

Özet: 2002 – 2003 yılları arasında Kirişli (Isparta) dağında yürütülen floristik araştırmalar sırasında toplanmış bitkilerin adlandırılması ile ortaya çıkan 55 türün Türkiye florasındaki B3 karesi için yeni kayıt olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni kare kayıtları, flora, Isparta, B3

New Plant Records For B3 (Isparta) Square

Abstract: 55 plant species were found to be new floristic records for the B3 squares in Turkish flora. This research were carried out during floristic study of Kirişli mountain in Isparta province between 2002 and 2003 years.

Key Words: New square records, flora, Isparta, B3

Giriş

Makalede adı geçen bitki türleri Kirişli (Isparta) dağında yapılan araştırmalar sırasında toplanmıştır. Kirişli dağı, Isparta ilinin Gelendost ve Yalvaç ilçelerinin sınırları içersinde yer almaktadır. İran – Turan fitocoğrafik bölgesinde bulunan çalışma alanı, Akdeniz fitocoğrafik bölgesine de çok yakın mesafede bulunmaktadır.

Alanın yüksekliğinin en düşük olduğu yerler 925 m ile Hoyran gölüdür. En yüksek yeri ise 1900 m ile Kirişli dağının Boz mevkiidir. Araştırma alanı İran – Turan fitocoğrafik bölgesinde bulunmasına rağmen Akdeniz iklimi bu bölgeye kadar ulaşmakta olduğundan vejetasyon üzerinde önemli etkisi bulunmaktadır. Bundan dolayı Akdeniz elementi bitkiler bu alanda yayılma imkanı bulmuşlardır. Bunların başında *Quercus coccifera* L., *E. major* Host. gibi odunlu bitkiler gelmektedir.

Özdek ve Yöntem

Bitki örneklerinin adlandırılmasında Türkiye florasından yararlanılmıştır [1-3]. Adlandırılmış bitki örneklerinin yeni kare kaydı olup olmadığına başta Ş. Yıldırımli'nin yirmi yıldır tuttuğu kişisel notlarından ve bunların bir kısmının yayınlanmasıyla ortaya çıkan kaynaklardan [4-19] ve diğer literatürden [20-26] yararlanılmıştır.

Familiya, cins ve türler abece sırasına göre verilmiştir. Bitkiler yazılırken kısaltma yapmak amacıyla B3 ve Isparta ili yazılmadan lokaliteler verilmiştir.

BS, Bedrettin Selvi'nin kısaltması olarak kullanılmıştır.

¹ Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Botanik Ana Bilim Dalı
bselvi@hacettepe.edu.tr, ot@hacettepe.edu.tr

Bulgular

PTERIDOPHYTA

EQUISETACEAE

***Equisetum palustre* L.**

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevkii, Hoyran gölü kenarı, çayırılık, 930 m, 9.6.2002, BS 2206.

***Equisetum telmateia* Ehrh.**

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkii, su birikintisi kenarı, 950 m, 4.5.2002, BS 1872.

HYPOLEPIDACEAE

***Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn**

Gelendost, Yenice köyü, Kemer mevkii, Yenice koruluğu ve Hoyran gölü kenarı, 930 m, 8.8.2002, BS 2967.

SALVINIACEAE

***Salvinia natans* (L.) All.**

Gelendost, Yenice köyü – Afşar köyleri arası, Hoyran gölü içi, 925 m, BS 3287, 29.7.2003.

SPERMATOPHYTA

ANGIOSPERMAE

DICOTYLEDONEAE

ACERACEAE

Acer monspessulanum* L. subsp. *monspessulanum

Gelendost, Yenice köyü, Küçük Yenice sivrisi doğusundan zirvesine doğru, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 935 m -1350 m, BS 1592, 3.5.2002.

ASTERACEAE

***Cnicus benedictus* L. var. *kotschy* Boiss.**

Gelendost, Yenice köyü, Büyük Yenice sivrisine, taşlık, kayalık, *Quercus coccifera* birliği, 1000 m -1505 m, BS 2525, 12.6.2002.

***Picris hieracioides* L.**

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkii, taşlık, kayalık, jipsli alan, *Quercus coccifera* birliği, 935 m -1435 m, BS 2696, 13.6.2002. Avrupa-Sibirya elementi.

BERBERIDACEAE

***Leontice leontopetalum* L. subsp. *leontopetalum* L.**

Gelendost, Köke köyüne 6 km. kala, yol kenarı, bahçelik, 980 m -1000 m, BS 1773, 4.5.2002.

BORAGINACEAE

***Cynoglottis chetikiana* Vural & Kit Tan subsp. *paphlagonica* (Hauskn. ex Bornm.) Vural & Kit Tan**

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkii, taşlık, kayalık, kalkerli alan, 930 m-1170 m, BS 1851, 4.5.2002. Endemik.

***Onosma lycaonica* Hub.-Mor.**

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkiinden zirveye doğru, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, *Quercus coccifera* birliği, 930 m-1270 m, BS 2700, 13.6.2002. Endemik, İran-Turan elementi.

BRASSICACEAE**Alyssum szowitsianum** Fisch. & Mey.

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkiinden zirveye doğru, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, *Quercus coccifera* birliği, kalkerli alan, 930 m -1270 m, BS 2689, 13.6.2002.

Aubrieta anamasica Peşmen & Güner

Yalvaç, Tokmacık kasabasından bozun zirvesine taşlık, kayalık, dereler, tepeler, *Quercus coccifera* birliği, kalkerli alanlar, 1100 m -1900 m, BS 2784, 14.6.2002. Endemik, Doğu Akdeniz elementi.

Drabopsis nuda (Bél) Stapf (Syn.: *D. verna* C. Koch) (14)

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki üstü, *Pinus nigra subsp. karamanica* ormanı, dağın batı yamacı, 1250 m -1700 m, BS 1571, 9.4.2002. İran-Turan elementi.

Erysimum kotschyanum Gay

Yalvaç, Tokmacık kasabasından Köke ve Çaltı köyünü geçerek Akdağ köyüne, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, ovalar 1180 m -1900 m, BS 1942, 5.5.2002. Endemik.

Myagrum perfoliatum L.

Yalvaç, Akçaaşar sazlığı, bataklık, nemli alanlar, su kanalı kenarı, 1010- 1020 m, BS 3224, 26.6.2003.

Nasturtium officinale R. Br.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, Hoyran gölü içi, 925 m, BS 2204, 9.6.2002.

Sisymbrium orientale L.

Gelendost, Akdağ köyü, camii civarı ve bahçeler, 980 m, BS 2637, 12.6.2002.

CHENOPODIACEAE**Atriplex nitens** Schkuhr

Gelendost, Yenice köyü, Yenice köyü mezarlığı ve çevresi, 980 m-1000 m, BS 3059, 3.10.2002.

CUSCUTACEAE**Cuscuta australis** R. Br. subsp. *tinei* (İnsenga) Feinbrun

Gelendost, Akdağ köyü, camii civarı ve bahçeler, 980 m, BS 2925, 18.7.2002. Akdeniz elementi.

EUPHORBIACEAE**Euphorbia ledebourii** Boiss.

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki, taşlık, kayalık, serpantin, 1150 m-1300 m, BS 1815, 4.5.2002.

FABACEAE**Astragalus amoenus** Fenzl

Yalvaç, Tokmacık kasabasından Köke ve Çaltı köyünü geçerek Akdağ köyüne, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, ovalar 1180 m -1900 m, BS 1982, 5.5.2002. Endemik.

Astragalus ornithopodioides Lam.

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevkiinden zirveye doğru, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, *Quercus coccifera* birliği, kalkerli alan, 930 m-1270 m, BS 2664, 13.6.2002. İran-Turan elementi.

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *haussknechtii* (Boiss.) Gams

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, *Quercus coccifera* birliği, kalkerli alan, 1000 m-1200 m, BS 3294, 30.7.2003.

Medicago polymorpha L. var. **polymorpha**

Gelendost, Akdağ köyü, dağın güney doğusundan Çatalgöle, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 1040 m-1610 m, BS 2362, 10.6.2002.

Medicago turbinata (L.) All. var. **aculeata** (Moris) Heyn

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki, *Quercus coccifera* c, taşlık, kayalık, jipsli alan, 930 m-1270 m, BS 1554, 9.4.2002.

Onobrychis caput-galli (L.) Lam.

Gelendost, Yenice köyü, Büyük Yenice sivrisine, taşlık, kayalık, *Quercus coccifera* birliği, 1000 m -1505 m, BS 2536, 12.6.2002. Akdeniz elementi.

GENTIANACEAE

Centaurium erythraea Rafn subsp. **turcicum** (Velen) Melderis

Yalvaç, Tokmacık kasabasından Bozun zirvesine, kayalık, dereler, sulak dere kenarı, kalkerli alan, *Quercus coccifera* birliği, 1100 m-1900 m, BS 2753, 14.6.2002.

LAMIACEAE

Melissa officinalis L. subsp. **inodora** (Bornm.) Bornm.

Gelendost, Yenice köyü, Büyük Yenice sivrisine, taşlık, kayalık, *Quercus coccifera* birliği, 1000 m -1505 m, BS 2547, 12.6.2002. Doğu Akdeniz elementi.

Moluccella laevis L.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş-Akbük mevki arası, bahçe içi, yol kenarı, 925 m - 940 m, BS 2905, 16.7.2002. İran-Turan elementi.

Ziziphora persica Bunge

Gelendost, Çaltı köyü, Bozun eteği, çam ormanı dikim alanı-*Quercus coccifera* birliği, 1140 m-1285 m, BS 2504, 10.6.2002. İran-Turan elementi.

LENTIBULARIACEAE

Utricularia australis R. Br.

Gelendost, Yenice köyü, Kıryol mevki, Hoyran gölü içi, 920 m, BS 3243, 20.9.2003. Avrupa-Sibirya elementi.

LORANTHACEAE

Arceuthobium oxycedri (DC.) Bieb.

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki üstü, *Pinus nigra* subsp. *karamanica*.ormanı, dağın batı yamacı, 1250 m-1700 m, BS 2971, 9.8.2002. Akdeniz elementi.

MALVACEAE

Althaea cannabina L.

Gelendost, Akdağ köyü, camii civarı ve bahçeler, 980 m, BS 2924, 18.7.2002.

NYMPHACEAE

Nuphar lutea (L.) Sm.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, Hoyran gölü içi, 925 m, BS 2192, 9.6.2002.

Nymphaea. alba L.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, Hoyran gölü içi, 925 m, BS 3239, 26.7.2003.

PAPAVERACEAE

Chelidonium majus L.

Aşağı Tırtar köyü, bahçe içi, nemli alan, 975 m, BS 1882, 4.5.2002. Avrupa-Sibirya elementi.

Fumaria cilicica Hausskn.

Gelendost, Çaltı köyüne 3 km. kala yol kenarı-bahçelik, 1000 m, BS 2004, 6.5.2002.

Papaver gracile Boiss.

Gelendost, Akdağ köyü, dağın güney doğusundan Çatalgöle, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 1040 m-1610 m, BS 2472, 10.6.2002. Doğu Akdeniz elementi.

RANUNCULACEAE**Aquilegia olympica** Boiss.

Aşağı Tırtar köyü, bahçe içi, nemli alan, 975 m, BS 1863, 4.5.2002.

Consolida stenocarpa (Davis & Hossain) Davis

Gelendost, Akdağ köyü, Boz'un güney batısından zirvesine doğru, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, vadiler, 1025 m-1900 m, BS 2880, 16.7.2002. Endemik, İran-Turan elementi.

ROSACEAE**Mespilus germanica** L.

Yalvaç, Kursarı köyü, yol kenarı, bahçe içi, 1080 – 1100 m, BS 3266, 27.7.2003.

SCROPHULARIACEAE**Veronica cymbalaria** Bodard

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki, bahçe içi, 950 m, BS 1879, 4.5.2002. Akdeniz elementi.

TAMARICAEAE**Tamarix smyrnensis** Bunge

Gelendost, Yenice köyü, Kiryol mevki, Hoyran gölü kenarı, kıyı kumul, 930 m, BS 3301, 20.9.2003.

URTICACEAE**Parietaria officinalis** L.

Gelendost, Yenice köyü, Büyük Yenice sivrisine, taşlık, kayalık, *Quercus coccifera* birliği, 1000 m-1505 m, BS 2573, 12.6.2002. Avrupa-Sibirya elementi.

Urtica membranacea Poiret

Yalvaç, Aşağı Tırtar köyü, Alicinler mevki, bahçe içi, 950 m, BS 1869, 4.5.2002.

MONOCOTYLEDONEAE**CYPERACEAE****Carex muricata** L.

Yalvaç, Akçaşar sazlığı, bataklık, nemli alanlar, su kanalı kenarı, 1010- 1020 m, BS 3230, 26.6.2003. Avrupa-Sibirya elementi.

Cyperus rotundus L.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, Hoyran gölü kenarı, 930 m, BS 2209, 9.6.2002.

Isolepis cernua (Vahl) Roemer & Schultes

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, Hoyran gölü kıyısı, 930 m, BS 3196, 26.7.2003

LILIACEAE**Allium orientale** Boiss.

Yalvaç, Tokmacık kasabasından Köke ve Çaltı köyünü geçerek Akdağ köyüne, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, dereler, tepeler, ovalar 1180 m-1900 m-1000 m, BS 1977, 5/5/2002. Doğu Akdeniz elementi.

POACEAE**Bromus diandrus** Roth.

Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevki, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 930 m-1310 m, BS 2152, 9.6.2002.

- Phleum subulatum** (Savi) Aschers. & Graebn. subsp. **subulatum**
Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevkii, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 930 m-1310 m, BS 2160, 9.6.2002
- Puccinellia koeieana** Melderis subsp. **anatolica** Kit Tan
Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevkii, *Quercus coccifera* birliği, taşlık, kayalık, 930 m-1310 m, BS 2108, 9.6.2002. Endemik.

Setaria verticillata (L.) P. Beauv. var. **ambigua** (Guss.) Parl.
Gelendost, Akdağ köyü, camii civarı ve bahçeler, 980 m, BS 2931, 18.7.2002.

POTAMOGETONACEAE

Potamogeton natans L.
Gelendost, Yenice köyü, Akyokuş mevkii, Hoyran gölü içi, 925 m, BS 3189, 23.6.2003.

SPARGANIACEAE

Sparganium erectum L. subsp. **neglectum** (Beeby) K. Richter
Yalvaç, Akçaaşar sazlığı, bataklık, nemli alanlar, su kanalı kenarı, 1010- 1020 m, BS 3220, 26.6.2003. Avrupa-Sibirya elementi.

Kaynakça

- [1] DAVIS, P. H. (Ed.), **Flora of Turkey and the East Aegean Islands**, vol. 1-9, Edinburgh, 1965-1985.
- [2] DAVIS, P. H., MILL, R. R., TAN, K., **Flora of Turkey and the East Aegean Islands**, (Supplement), vol. 10, Edinburgh, 1988.
- [3] GÜNER, A., ÖZHATAY, N., EKİM, T., BAŞER, K. H. C. (eds), **Flora of Turkey and the East Aegean Islands**, Supplement 2, Volume 11, Edinburgh University Press, 2000.
- [4] YILDIRIMLI, Ş., Türkiye'deki eğreltilerin yayılışı, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 3, 1, 93-104, 1996.
- [5] YILDIRIMLI, Ş., Chorology of the Turkish Gymnosperms, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 3, 2, 113-124, 1996.
- [6] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Acanthaceae*, *Aceraceae*, *Aizoaceae*, *Amaranthaceae* and *Anacardiaceae* families, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 4, 1, 125-130, 1997.
- [7] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Apiaceae* family, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 4, 2, 105-128, 1997.
- [8] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Actinidiaceae*, *Apocynaceae*, *Aquifoliaceae* and *Araliaceae* families, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 5, 1, 107-110, 1988.
- [9] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Aristolochiaceae* family, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 5, 2, 99-102, 1988.
- [10] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Asclepiadaceae* and *Aucubaceae* families, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 6, 1, 105-108, 1999.
- [11] YILDIRIMLI, Ş., **The chorology of the Turkish species of Asteraceae family**, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 6, 2, 75-123, 1999.
- [12] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Balsaminaceae*, *Basallaceae*, *Begoniaceae*, *Berberidaceae*, *Betulaceae* and *Bignoniaceae* families, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 7, 1, 257-262, 2000.
- [13] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Boraginaceae* family, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 7, 2, 257-272, 2000.
- [14] YILDIRIMLI, Ş., The chorology of the Turkish species of *Brassicaceae*, *Buddlejaceae* ve *Buxaceae* families, **OT Sistematiik Botanik Dergisi**, 8, 1, 141-171, 2001.

- [15] YILDIRIMLI Ş., The chorology of the Turkish species of *Cactaceae*, *Callitrichaceae*, *Calycanthaceae* and *Campanulaceae* families, **OT Sistematik Botanik Dergisi**, 8, 2, 157-171, 2001.
- [16] YILDIRIMLI Ş., The chorology of the Turkish species of *Cannabaceae*, *Capparaceae* and *Caprifoliaceae* families, **OT Sistematik Botanik Dergisi**, 9, 1, 153-158, 2002.
- [17] YILDIRIMLI Ş., The chorology of the Turkish species of *Caryophyllaceae*, *Celastraceae*, *Ceratophyllaceae* families, **OT Sistematik Botanik Dergisi**, 9, 2,-....., 2002.
- [18] YILDIRIMLI Ş., The chorology of the Turkish species of *Chenopodiaceae*, *Cistaceae*, *Convolvulaceae*, *Cornaceae* and *Corylaceae* families, **OT Sistematik Botanik Dergisi**, 10, 1, ...-...., 2003.
- [19] YILDIRIMLI Ş., The chorology of the Turkish species of *Crassulaceae*, *Cucurbitaceae*, *Cuscutaceae* and *Cynocrabaceae* families, **OT Sistematik Botanik Dergisi**, 10, 2, ...-...., 2003.
- [20] BEKAT, L., B3, C3 (Isparta) için yeni floristik kayıtlar, **Doğa Türk Botanik Dergisi**, 13, 2, 1989.
- [21] DUMAN, H., KARAVELİOĞULLARI, F., New floristic record for the grid squares (A4, A8, B1, B3, B6, C1, C6), **Tr. J. of Botany**, 19, 6, 623-626, 1995.
- [22] YILDIRIMLI, Ş., GÜNER, A., Türkiye'den çeşitli kareler için yeni floristik kayıtlar, **Doğa Türk Botanik Dergisi**, 13, 2, 321-328, 1989.
- [23] YILDIRIMLI, Ş., Türkiye ve çeşitli kareler için doğal ve yetiştirme yeni bitki kayıtları, **Ot Sistematik Botanik Dergisi**, 7, 1, 55-82, 2000.
- [24] DONNER, J., Verbreitungs karten zu P. H. Davis 'Flora of Turkey, 1-8', **Linzer Biol. Beitr.**, 17.1, 1-120, 1985.
- [25] DONNER, J., Verbreitungs karten zu P. H. Davis 'Flora of Turkey, 9', **Linzer Biol. Beitr.**, 19.1, 3-16, 1987.
- [26] DONNER, J., Distribution Maps to P. H. Davis 'Flora of Turkey, 1-10', **Linzer Biol. Beitr.**, 22, 2, 381-515, 1990.